

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת נצבים וילך
תשפ"ג

גיליון 179

א לעבטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

עֲרִבִים זֶה לָזֶה

פְּנִינֵי פְּרָשָׁה

"אתם נצבים היום" (ה'ו)

אפ"ל 'אתם' אותיות 'אמת', וביספר המדות (אמת) א': 'מי שרוצה לדבק עצמו בהש"ת... ישמור את עצמו מלומר שקר אפילו בטעות'. וזהו: 'אתם' - במידת האמת, או אז: 'נצבים לפני ה' אלוקים' - דביקות והתחברות בבוא ב"ה.

"אתם נצבים היום" (ה'ו)

בדברי המדרש (מדה"ג): על 'נצבים היום' דאע"פ שנופלים יש להן עמידה, כי 'שבע יפול צדיק וקם' ואפ"ל בדרך רמז, ע"פ המובא בילקוטי מוהר"ן (תורה רפ"ב) בקובץ דברי מדרש אלו, עה"פ: 'אזמרה לאלוקי בעודי', דתמיד יש להתחזק בנקודות טובות, ולא ליפול. תורה זו נקראת: 'אזמרה' (ע"ש פסוק זה) ורבינו הק' ציווה ללכת עם תורה זו. וזהו: 'נצבים היום' בגמטריא: 'אזמרה'.

"אתם נצבים היום כלכם" (ה'ו)

'בילקוטי הלכות' (פקדון לו) דהכתוב מונה כאן: עשרה מדריגות בכלל ישראל, ראשיכם שבטיכם זקניכם וכו'. שכלל נפשות בית ישראל גדולים קטנים ובינונים המתקבצים יחדיו אצל הצדיק, בחינת משה, על ימי ראש השנה.

ואפ"ל בדבריו: דהר"ת של ב' פסוקים אלו, מ: 'אתם נצבים היום' - 'ש'אב מ'ימין' בגימטריא: 'בראשיתו דשנה' (עם האותיות), רמז: 'לנצבים היום כלכם' - התכללות בית ישראל ב'ראשית השנה'.

"אתם נצבים היום כלכם היום לפני ה' אלוקים" נצבים' - ר"ת וס"ת: 'מ"ן - מים נוקבין' דהו 'אינערווא דלתתא', וכידוע דהו עיקר עבודותינו בתורה ובמצוות (ויעיין בארכה בע"ח חיים שער מ"ן ומ"ד): וזהו 'אתם נצבים היום' - העלאת מ"ן, לפני ה' אלוקים', להעלותה לקב"ה כביכול.

"לעברך בברית ה' אלוקיך... אשר ה' אלקיך כרת עמך היום" (כט יא) כרת' בגמטריא: 'תרי"ג' ועוד ז' - כנגד ז' מצוות דרבנן. וזהו הרמז בפסוק זה 'לעברך בברית ה' אלוקיך'. כלל המצוות הכלולים בברית זו.

"לעברך בברית ה' אלוקיך" (כט יא) בתיבת 'לעברך' אפשר להקישו: 'לאברהם העברי', דעמו הייתה הברית הראשונה. ובמדרש (מד"ר בראשית מב) עה"פ (בראשית יד, יג): 'ויגד לאברהם העברי, כל העולם כולו מעבר ארצך והוא מעבר אחד'. ו'בילקוטי מוהר"ן' (השמטה) עה"פ (יחזקאל לג): 'אחד היה אברהם', שאברהם היה עבד השם רק ע"י שהיה 'אחד', דלא הסתכל על המניעות שסיבבו. ולכך כאן, שמשה רבינו הכניס בברית ביום מותו (כמובא ברש"י). ישנו החיזוק של 'אחד היה אברהם' הרמז בתיבת: 'לעברך', דכל העולם מעבר אחד, והוא מעבר אחד. ואפ"ר להוסיף: ד'לעברך' בגמטריא: 'אברהם' (עם חמשת האותיות של אברהם). רמז בכאן על עבודתו של אברהם אבינו - לכל אחד.

"למען הקים אתך לו לעם" (כט יב) ע"פ בגמטריא 'מאה ועשר' כמנין שנותיו של יוסף. דהא בזכות עצמותו נגאלו ממצרים. וכן עיקר

משל לבן מלך שסרח

וכה המשיל רבינו את משלו: משל, למלך שכעס על בנו והרחיק אותו ממנו. אח"כ הלך הבן ופייס את אביו וחזר וקרבו. אחר איזה זמן חזר וחטא הבן לפני אביו, וחזר המלך וגרשו מפניו, וחזר הבן ופייסו עוד הפעם, וכן היה כמה פעמים שהבן מלך כחטא לפני המלך גרשו מפניו, וכשפייסו חזר המלך וקרבו. פעם אחת חזר וחטא הבן מלך לפני אביו, וכעס המלך עליו מאוד. ונתיישב המלך מה יהיה התכלית שאני אגרשו, ואחר כך כשילך הכעס ממני אזי יבוא ויפייס אותי עוד, איני רוצה בכך, רק אני רוצה לגרשו בתחבולה כזו שלא יוכל עוד לבוא לפני לפייס אותי. מה עשה המלך, העמיד שר אחד מהשרים שלו בניו ובין הבן מלך, וציווה להשר כשיבוא הבן מלך לילך אצלי לרצות ולפייס אותי, אזי לא תניח אותו לילך אצלי. וכן היה, שבא הבן מלך כמה פעמים, ורצה לילך לפייס את אביו, ולא הניחו השר כי כן ציווה עליו המלך. וכן היה כמה פעמים.

אחר כך ראה השר גודל הכיסופים שיש להבן מלך אל אביו, ושיש לו ייסורים גדולים מאד בלי שיעור מזה שאינו יכול לבוא לפני אביו, אפילו לפייסו. ונתיישב השר מאחר שהוא מתנגע כל כך אל אביו מסתמא יש להמלך גם כן ייסורים גדולים שאין הבן יכול לבוא לפניו. כי כפי גודל כוח החשק של החושק, כן הוא מעורר חשק גדול בתחשק. והיה לו רחמנות גדול עליהם וגם היו לו ייסורים גדולים מזה, כי אמר בדעתו כי הלא אני הוא הגורם לזה, כי אני הוא המסך המבדיל ביניהם ואני גורם ייסורים להמלך ולהבן מלך.

ונתיישב השר בדעתו, מסתמא בוודאי יש איזה תחבולה שיוכל להיתפס הבן מלך עם המלך, כי בוודאי לא יעשה המלך דבר כזה שהיה לבנו ייסורים תמיד שלא יוכל לבוא לפניו תמיד, וגם להמלך בעצמו יש גם כן ייסורים. על כן נתיישב זה השר בוודאי זה הדבר אינו תלוי אלא בך, שאני בעצמי אלך המלך לבקש בעד הבן מלך שימח לו עוד ויקרב אותו לפניו. וכך עשה השר, והלך המלך וסיפר להמלך גודל תשוקתו שיש להבן מלך, וביקש מהמלך שימח לו. ותכף נתרצה המלך ולקח הבן מלך והחזירו למקומו הראשון.

והנמשל מובן ממילא, כשיש לו לחברו חס ושולם איזה ייסורים הן בגשמיות הן ברוחניות, צריך כל אחד לומר שזאת בוודאי על ידי, על ידי עוונותי, ואני הוא המסך המבדיל בין המלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ובין העולם. כי הקדוש ברוך הוא רוצה תמיד להשפיע כל טוב לבניו, אך אני היינו עוונותי, הם המסך המבדיל לזה. והעיקר העצה לזה שאני בעצמי אבקש להמלך בעד חברי...

שירת הפרשה

מפְרָשְׁתְּנו אָנוּ לְמִדִּים מְגֹדֵל כּוֹחַ הָעֲרָבוֹת
לְחוּשׁ גַם עַל חֲבֵרוֹ מִדַּת הָאֲחֵרִיּוֹת.
לְהָאִיר לְזוּלַת בְּדָבָרִים עֲרָבִים וּמִתְיַשְׁבִּים
גַּם לְאֵלוֹ שְׁלֵמָטָה וְגַם לְאֵלוֹ שֶׁהֶעֱפִילוֹ לְגִבּוֹהִים.
לְקַרֵּב אֶת בְּנֵינוּ וְתִלְמִידֵנוּ בְּנִיעִמּוֹת
לְשִׁתְּפֵם בְּקִבוּץ הַקְּדוּשׁ וּלְעוֹרְרָם בְּגֹדֵל הַזְּכוּת.
לְהַתְּפַלֵּל עַל חֲבֵרֵנוּ לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
וּבְדָבָר לְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם סִנְגוֹרִיָּה בְּדַבְרֵימָּה נְעֻלִים.

בפרשה אנו קוראים את הפסוק 'אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוקיכם ראשיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל'.

ה"אור החיים" הקדוש מקשה, הלא כבר נכנסו בברית של שמירת התורה, כמו שנזכר בפרשת כי תבא בברכות ובקללות, ובסמוך נאמר מפורשות "אלה דברי הברית אשר ציוה ה' את משה". ולשם מה ברית נוספת? ועוד מה פשר הפירוש: "ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם", הלא כל אלו נכללים במילה "כולכם".

אולם מתרץ האור החיים, שכוונת משה בברית זה הוא להכניס את בניי בערבות אחד על חברו, לבל יעברו פי ה' והיו נתפסים זה בעד זה, ואין זה הערבות של "כי תבא" ששם מכוונת האחריות של כל יחיד לתורתו הוא, ואילו הברית כאן של פרשת נצבים מטילה על היחיד אחריות לתורתם של אחרים כפי היכולת שביד כל אחד ואחד.

אמנם ערבות הדדית אינה שווה אצל כל אחד, יש כאלו שבכוחם להשפיע רק על אנשים בודדים, אלו המקורבים אליו וסרים למשמעתם, ולפיכך החובה המוטלת עליהם היא קטנה. אך יש כאלו שבכוחם להשפיע על ציבור גדול עליהם מוטלת החובה לדאוג לרוחניותם. וכמו שאמרנו חז"ל (שבת נד): 'כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו, באנשי עירו נתפס על אנשי עירו, בכל העולם נתפס על כל העולם'. ובהמשך דבריו שם מבאר את פירוש הפסוק על דרך זה.

איך נצא ידי חובת הערבות??

מוהר"ת בליק"ה (אישות ה') מאריך בעומק זכות קיבוץ נפשות בית ישראל, וחובת הערבות שיש לכל אחד מישראל ומקשה בדבריו (שם אות י"ב י"ג) על ענין הערבות, וכדבריו: עוצם הפחד והרעדה שנופל עלינו כשרואין דברי חז"ל הקדושים שהפליגו מאד בענין הערבות של ישראל, שכל אחד ערב בעד חברו, ומזה תסמר שערות ראשינו מי יעמוד בזה, כי הלוואי שהיינו מפקיעים את עצמינו לקיים את כל דברי התורה הזאת, ואיך נוכל עוד לצאת ידי חובת הערבות בפרט בדורות הללו אשר יראי חטא נמאסים ואין תוכחה, והאמת נשלך ארצה... ואף על פי כן דבר אלקינו יקום לעולם והתורה נצחית, ובוודאי אינה בטילה בשום זמן גם בדורות הללו, ועל כן בוודאי החוב על כל אדם גם עתה לצאת גם ידי הערבות כאשר קבלנו עלינו כסני.

ומסיים שם בדבריו ע"פ דברי הפסוק שכתוב בהמשך פרשתנו: "הנסתרות לה" אלקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם", שפירשו רש"י ז"ל שזה סובב והולך על ענין הערבות. "היינו שהכתוב מיישב דעתנו ואומר לנו שלא נפחד מזה, כי אינו בא ח"ו בטרונאי עמנו להעמיס עלינו עול שלא נוכל לקיימו, כי אין אנו צריכים לעשות רק מה שבדינו לראות לחנך בנינו ותלמידינו בדרך הקדוש, ושיתוספו אל הקיבוץ הקדוש, ועל ידי זה ממילא נצא ידי הערבות על ידי ריבוי הבתים שיתוספו. וזהו: הנסתרות לה" אלקינו, כי רק הוא יתברך לבד יודע נסתרות ובודאי לא יעניש אותנו על הנסתרות ממנו, וכמו שפירש רש"י לפי ענינו ושטתנו, רק והנגלות לנו ולבנינו דייקא שאנו צריכין העיקר להשתדל לקרב בנינו ותלמידינו שנקראים גם כן בנים, לקרב מה שנוכל לעבודתו יתברך, ולצרפם ולהוסיפם אל הקיבוץ הקדוש, ועל ידי זה יתברו הבתים מאד עד שיתקרבו ממילא כולם לפנינו.

וזהו "עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת", היינו שעל ידי זה לבד שנקרב את בנינו ותלמידינו המועטים אל הקיבוץ כנ"ל, על ידי זה וודאי יתקיים עד עולם קיום התורה והתפלה לעשות את כל דברי התורה הזאת, כי על ידי זה סוף כל סוף יתקרבו כולם להשם יתברך באמת".

הַמִּשְׁךְ פְּנִינֵי פְּרִישָׁה

סִיפּוּרִים מְאִירִים

סיפורי פרשה במושגת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"צ

"אשר הפיצה ה' אלוהיך שמה" (דברים ל ג)

מסעו של רבי בנימין זאב חשין לגולה

היה זה כאשר החלה הרחבת בניין בית הכנסת הגדול ברסלב במאה שערים (השול) ובניית הקומה החדשה שתכיל את היכל בית המדרש המרווח, דבר שכמובן הצריך הון רב.

באותו זמן עמד הרב החסיד ר' בנימין זאב חשין לפני נישואי בנו והתכוון לנסוע לחו"ל למען ארגון הנוער החרדי בשערי חסד שבראשו עמד במשך שנים רבות.

ר' בנימין זאב, או בכינויו "ר' וועלוול", נמנה גם בין חברי הנהלת בית המדרש מיום היווסדו ועסק הרבה בגיוס כספים עבור בנייתו ברחבי הארץ כפי שמעידים גם הפנקסים אותם השאיר לאחר פטירתו. אשר על כן נתבקש ע"י הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר ור' אליהו חיים רוזין כי בצאתו לחו"ל יפעל גם למען הבניין העומד בשלבי בנייה מתקדמים.

אי לכך, על אף שלא זו היתה מטרת נסיעתו לחו"ל כאמור, מכיון שחלק מהכספים הרבים שגייס ייעד לבניין בית מדרשו הגדול, נסקר בקצרה נסיעה ארוכה ומופלאה זו.

כאשר קיבל אשרת כניסה לארה"ב, הרה"ק נדוד ובא לפני יורק שם התאכסן אצל הרה"ח ר' צבי יוסף ואסילסקי שעמד בכל עת לימין הבית הגדול הזה.

ר' צבי יוסף, שנקרא אצל אנ"ש בחיבה "ר' הערשלי", לא חסך עמל והיה הולך וסובב עמו בערי הריכוזים החרדיים...

מעשה פלא אירע עם ר' וועלוול, כאשר פעם אחת אמר לר' הערשלי כי איש פלוני מחלל שבת. ר' הרשל תמה על כך מאד היות והלה היה נראה כירא ושלם אך לאחר בירור הודה הלה שבבעבר היתה שבת אחת שלא היה בידו להתאפק וניגן עם כלי שיר שהיה אהוב עליו מאד, ור' וועלוול בראייתו הזכה הכיר את רשע העבירה על פניו...

במהלך מסעו אף השתתף ר' וועלוול בקיבוץ ראש השנה בארה"ב. בהקשר לכך סיפר הרה"ח ר' אברהם יעקובוביץ זצ"ל: "באותה שנה מרוב שמחה פצחו כולם בריקודים סוערים ובהיות שהרצפה היתה עשויה עץ נרעדו קירות הבנין ואנשים ששכנו בבית המדרש שבקומה התחתונה עלו לברר על סיבת הריקוד בעיצומו של ראש השנה, אי לכך יצאו לרקוד במבואה של ביהמ"ד כאשר ר' וועלוול מרקד עמם בעוז ותעצומות, ורבים היו העוברים והשבים שבאו לצפות במחזה, ביניהם היה בחור צעיר שהצטרף לריקודים, שמתוך כך נקשר לאי"ש עד שזכה גם הוא להתקרב לרבינו ולקחו לחתנו ברבות הימים.

וכך מספר כ"ק האדמו"ר מסוליצא שליט"א אשר איתן מושבו בפארוקווי, כי הוא זוכר בימי ילדותו את הגיע ר' וועלוול להתאכסן בשב"ק בבית אביו האדמו"ר ר' שמואל שמעלקא זצ"ל, ואז זכה להתבונן במקצת דרכיו ואורחותיו, ועובדה אחת נצרכה בלבו: היה זה בליל שב"ק כאשר תיכף לאחר הסעודה התכונן ר' וועלוול יחד עם רעהו שהתארח באותו חדר לעלות על יצוע, אולם כאשר הבחין כי בני המשפחה כבר נכנסו לחדריהם לשנת הלילה, התגבר כארי כשהוא פונה לרעהו ואומר לו "איך תוכל לישן את חידך?! וכך קמו יחד ועסקו בעבודת הבורא עד אור הבוקר.

מספר אברך אחד מאי"ש בארה"ב, כי יום אחד הוא רואה את ר' וועלוול עומד ומשוחח בטלפון הציבורי העומד בפנינת הרחוב, מה שהתמיה אותו במאד, כיצד יודע ר' וועלוול את הקוד להתקשר מארה"ב, אך כאשר נעמד מאחריו ושהקשיב לשיחתו הבין כי ר' וועלוול התחכם למצוא את הדרך להתבודד ולדבר עם קונו מבלי שיפריעו בידו...

במהלך מסעו הגיע ר' וועלוול לקנדה ושהה בין היתר בערים מונטריאול, אוטווה וטורונטו שם התאכסן בביתו של החסיד ר' אברהם יעקובוביץ. עובדה נוראה סיפר ר' אברהם, כי אז סיים לבנות את ביתו החדש ואף התקין מקוה חדשה בחצרו. אך מכיון שבור הטבילה הוחם בשב"ק לא רצה ר' וועלוול לטבול בו והביע בו רצונו לטבול באוצר הקפוא, ר' אברהם ניסה למנעו מכך אך לפני שהספיק להניא כבר היה ר' וועלוול אחר הטבילה...

בכל מקום בואו מסר שיעורים בתורת רביה"ק ותלמידיו, אם זה מדי שבת בביתו של ר' הערשלי ואסילסקי בווליאמסבורג בו השתתף גם המשגיח הרה"ק ר' נתן וכטפויגל ועוד... כאשר הצימאון האדיר ששרר שם הביא עשרות מבקשי תורה יראה לשתות בצמא דברים הלוקחים ממעיין הנובע.

וכך קתה ר' וועלוול במכתב לבנו שכתב אליו מאנגליה: "בבית הכנסת הגדול דרשתי פעם ראשונה לפני חתונה וב"ה הקהל נהנה מאוד. הדרשה ארכה קרוב לחצי שעה כי לא נתנו לדרוש יותר, אבל הקהל הצטער שלא דרשתי יותר". ובמכתב אחר ממוצ"ש בשלח שנת תשי"כ מניו יורק: "ואפילו כאן בארה"ב צמאים מאוד לדברי רבינו מוהר"ן ז"ל ובאים לשמע השיעורים ממרחקים אילו היה לי זמן יותר היו יכולים בעזרה"ת לפעול לקרב הרבה לדעת רבינו מוהר"ן ז"ל וחבל שרבינו באפשרותי להספיק כי הזמן קצר והמלאכה מרובה..."

קרוב ל-18 חודשים נמשך מסעו של ר' וועלוול, מסוף תשי"ט עד שלהי תשכ"א, במהלכה סבב ממדינה למדינה עיר ועיר ובכל מקום בואו ראו גדלותו ונתקדש שם רבינו. (ע"פ מימי הנחל)

מן העבר החדש: ישיבת התנאים | היום שמכתירים את המלך

ילדים יקרים! הנמצאים אנו קרובים וסמוכים לימי ראש השנה הנוצרים, יום הדין של כל פאי עולם הנוצרים לפני השם יתברך, להשפט על כל מעשיהם.

יום זה נקרא גם: "יום גְּנוּבָא דְמַלְכָא" - יום הקִּבְרֵת וְהַלְלַת הַמֶּלֶךְ, אנו ממליכים מחדש את הבורא יתברך עלינו, ולקדש אנו רואים שבתפלות 'ראש השנה' - אנו מזכירים כל קד הרבה פעמים ענין של 'מלך' ו'ממלכות'.

רקד נשא רבנו את מְשֻׁלוֹ: מפני המלך כלם תמיד יראים וחרדים - מפחד גאון ותפארתו, אך פיוס הקִּבְרֵת המלך, פיוס הקִּבְרֵתוֹ כְּכֵל שְׁנָה, מתגלה היראה והפחד הרבה יותר.

אמת נכון שאנשי המלך - תמיד יראים מפניו, אך נפשם מתפעלת יותר ויותר, פִּשְׁהָם רואים זאת בעיניהם. דְּבַר הַנִּרְאָה בְּעֵינֵיהֶם וְחֹשֶׁה, מתגלה הרבה יותר - מאשר רק עצם היראה.

ולכך, כְּשֶׁפָּגַע רואים בעיניהם, את גְּדֻלַּת הַמֶּלֶךְ, פִּשְׁהָא לְבוּשׁ בְּבִגְדֵי הַתְּפָאָרוֹת, וּמִנְהִיג את חילותיו, וְכֵן הַקְּבוֹד שֶׁמִּסְבִּיבו, נופלת יראת גדולה על כלם, מהוד רוממות ממלכותו.

קֶצֶת בִּירֵאשׁ הַשָּׁנָה הַמֶּלֶךְ - 'מְקֻדָּשׁ בְּרוּךְ הוּא' מתגלה ממלכותו על פני כל העולם, הוא מתגלה לנו בְּרַב דְּרָו וְעֵז, לְכָד אֵנוּ גַם יִרְאִים יוֹתֵר בְּגִמִּים אֵלוֹ - אימת המלך עלינו, ומי לא יפחד פְּשׁוּרָאָה את המלך במלוא הדר תפארתו.

אך פִּשְׁהָמָלְךְ מִתְגַּלֶּה - הוא גם נותן מתנות לבני עמו, זה יום גְּדוֹל עֲבוּר נְתִינֵי הַמֶּלֶךְ, יוֹם שְׁכֻלִים לְהַרְיוּחַ הַרְבֵּה מְאֹד - מהפלה, כְּבֻדוֹ וְבִעְזָמוֹ, שְׁיִוָּרֵד לְבִנֵי עַמּוֹ הָאֵהוּב. וזהו סְגֻלָּתוֹ שֶׁל יוֹם מִיָּחָד זֶה, בוֹ אֵנוּ מִקְתִּירִים את המלך בִּירָאָה וְגַם בְּשִׂמְחָה, נְכֻן זאת בְּתַפְלִינֵנוּ, בְּשִׂמְעֵת קוֹל הַשּׁוֹפָר, וְכָל עֲבוֹדָתֵנוּ וּמִקְנֵינֵנוּ בְּיוֹם קְדוֹשׁ זֶה, נִקְבֵּל עַל מַלְכוּתוֹ וְנִרְיָח מְאֹד.

ה'ברית', הכתוב בפסוקים אלו, הוא ב'קדושה' - ענינו של יוסף כמובא.

"כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום לפני ה' אלוהינו" (כט יד) בזכות מה - 'את ישנו פה עמנו', בזכות ה'תפילה' דהו: 'עומד עמנו היום', ע"פ דבריהם: (ברכות ו:). 'אין עמידה אלא תפלה'.

"מן יש בכם שרש פרה ראש וענה" (כט יז)

בדברי ה'יתרוס': 'גבר מהרהר חטאין או זדון' - ענינו פגם במחשבה. וזהו 'שרש פרה ראש' דפגם ה'מחשבה' הוא בשורש - בראשית חלל הבריאה, וכמובא (ליקו"מ מט). ופגמו הוא: 'בראש - בחכמה' וכמובא ע"כ בארכה (ענין ליקו"מ לה סא). ובלקוטי ש"ס להארז"ל (ברכות ד"ה ע"ב): 'מחשבה הוא חכמה הנקרא יש מאין, שהוא הכתר'.

"הנסתרות לה אלקינו והנגלות לנו ולבנינו" (כט כח)

מעל לנו ולבנינו נקוד: "י"א נקודות", וענין בפרש"י ע"כ, ואפ"ל בדרך רמז. דענינו של: 'אחד עשר' הוא ענין של בירור והעלאת הניצוצות, וכמובא ע"כ בענין 'פרשת הקטורת'. וזהו בכאן: 'הנסתרות והנגלות' - ענין של בירור.

"בפיך ובלבבך לעשותו" (ל יד)

'בפיך' - ר"ת וס"ת 'כ"ב' - כנגד כ"ב אותיות הא"ב, דזה מרומז ב'בפיך'. ו'בלבבך' - ר"ת וס"ת 'כ"ו' - 'יראת אלוהים' - דדבר המסור ללב' נאמר בו: 'יראת מאלוקים' (ב"מ נח:). 'לעשותו' - ר"ת וס"ת 'ל"ו' הרומזים על ה'צדיקים' (סוכה מה:). דבכוחם אנו יכולים לעשות ולקיים, דהם אשר מנחילים לנו את התורה, וכדברי המשנה (אבות א:): 'משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע' וכו'.

"בפיך ובלבבך לעשותו" (ל יד)

אפ"ל ע"פ דבריהם (ע"ז י"ט): 'ליגוס איניש והדר ליסבר'. וזהו 'בפיך' - בריש. והדר: 'בלבבך', וענין הבנה בלב, הוא ברש"י (ברכות סא). 'ומנין שהלב מבין שנאמר (ישעיהו ו) ולבבו יבין'. ובתיקוני זוהר (ז:). 'בינא ליבא ובה הלב מבין'.

"הן קרבו ימין למות" (לא יד)

אפ"ל בהדגשו של 'היום', ע"ד הכתוב באברהם: 'ואברהם זקן בא בימים' דהגיע עם כל ימיו, לכך הדגיש בכאן 'ימין'.

ובדברי האר"י (ספר הליקוטים בראשית כז) על ימי האדם: 'ידוע כי הימים הם נבראים ויש בהם ממש, והם כמו מלאכים ויותר עליונים וחשובים מהם, כמו שאומר הכתוב (תהלים קלט): 'ימים יוצרו'. וכן (בראשית מז) 'ויקרבו ימי ישראל' - 'ויקרבו ימי דוד' (מלכים א ב).

'ולמדו ליראה את ה' אלוהיכם כל הימים אשר אתם חיים על האדמה' (דברים י) בכאן נראה החיבור בין 'לימוד התורה' לארץ ישראל'. ובדבריהם (קידושין מט:): 'י' קבין חכמה ירדו לעולם ט' נטלה ארץ ישראל, וכן הוא במדרש (ב"ר טז): 'וזהה הארץ היא טוב מלמד שאין תורה כתורת ארץ ישראל, ולא חכמה כחמת ארץ ישראל'.

"כי אין אלוהי בקרבי מצאוני הרעות האלה" (לא יז)

מחוסר אמונה באים אלו הצרות. בשיחות הר"ן: 'מי שיש לו אמונה חיינו חיים'. וזהו: 'אין א-להי' בגימטריא 'אמונה' (עם האותיות) דחסר לו באמונה.

"ועתה כתבו לכם את השירה הזאת" (לא יט)

בדברי ה'מגלה העמוקות' מקשר מצוה אחרונה זו של 'כתיבת ספר תורה ולרבות בתורה', למצוה הראשונה בתורה של: 'פרו רבו'.

ואפ"ל ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (ז ב) עה"פ: 'לא תהוה בראה לשבת יצרה' שצדיקים ליישב את העולם, שיהיה מיושב מבני דעה שיוצעים את ה'. ולפי דבריו אלו, מקושרים ב' מצוות אלו כחד. דהתכלית של 'פרו רבו' הוא עבור 'התורה'.

זוית ראפה <<

גם בטלפוני וטרחת הדרך הקשים, נזכור ונאמין שמאיר בהם אור גדול! "אחלי שאזכה לראות אור בהירות הדרך שאתם נוסעים עליו אלי" (חיי מוהר"ן)

